„ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 56-lea
14 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 221 Luni 14 August 1939
14 Pagini

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

CELE DIN URMĂ ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

PORTURILE ȘI STAȚIUNILE NOASTRE MARITIME

Cu toate că pe coasta românească a Mării Negre nu sunt golfuri adânci, căci cele care au fost în trecut s'au transformat în limanuri și lacuri, despărțite de mare prin cordoane de nisip, totuși golfurile existente și chiar limanurile și lacurile, pot fi folosite pentru porturi.

Portul nostru principal maritim, Constanța, cu toate instalațiile sale moderne impuse de exploatarea navigațiunii și a traficului, are o suprafață numai de 60 ha. cu un mic avant-port; iar cheiul său, în lungime de 4.700 m., dispune de 32 dane de acostare, dintre care trei sunt rezervate vaselor marinei militare.

El nu are o capacitate suficientă. De aceea noul port în construcție, de la Tașaul, care va servi de bază navală flotei noastre de mare, va avea și un port comercial, corespunzător nevoilor noastre economice și dezvoltării navigațiunii maritime.

Portul Sulina, care se află într'o situație excepțională, este amenințat să fie astupat din cauza dezvoltării bancului de nisip. Nu se mai pot face sacrificii inutile cu prelungirea canalului său navigabil în mare. Asemenea amenajări artificiale sunt costisitoare și nici nu pot înlătura fenomenul natural dela gurile Dunării.

Apoi, Sulina, câteva luni pe an, în timpul iernei, rămâne izolată de restul țării.

Al treilea port, Balcicul, merită o deosebită atențiune, nu numai prin situația sa geografică, dar și prin faptul că el este legat de interesele economice ale Dobrogei de sud.

Când am anexat Dobrogea de sud, în vara anului 1913, portul Balcic n'avea nici o instalație modernă, nici diguri de adăpostire și puncte de acostare. Vasele ce veneau la Balcic, ca să încarce cereale, aveau tonajul mic și staționări în larg, așa că operațiunile de transportare și de încărcare a cerealelor se făceau în condițiuni grele. Când marea era bântuită de furtuni, orice activitate în portul Balcic era oprită. Până la izbucnirea războiului mondial, traficul în acest port a fost de circa 5000 vagoane cereale, pe an. De atunci traficul a scăzut. In anul 1934, au intrat în port numai 10 vase sub pavilioane străine, cu o capacitate de 34.277 tone registru netto și cu 10.000 tone mărfuri încărcate și eșite din transbord: dar niciun vas român n'a intrat și eșit.

In 1936, după ce s'a construit o parte din digul de apărare și un punct de acostare, numărul vaselor intrate și eșite a crescut și acest început de înviorare a portului Balcic, a provocat și o sporire a prețurilor cerealelor la vagon.

De aceea se impune ca lucrările începute acum doi să fie continuate și desăvârșite.

Mai sunt apoi porturile Mangalia și Cetatea Albă, de la limanul Nistrului.

Portul Mangalia, adăpostit de două diguri de apărare, — unul în partea de N. E., lung de 475 m. și larg de 7 m. și altul în partea de sud, lung de 400 m. și larg de 3,50 m. — cu o suprafață de 21 hectare, dispune numai de două estacade pentru acostarea vaselor cu tonaj mic.

In anul 1934 au intrat și eșit 8 vase sub pavilioane străine și niciun vas românesc.

Prin situația sa avantajoasă, acest port trebue să fie și el amenajat și rechemat la viață.

Mai este portul basarabean, Cetatea Albă, dela limanul Nistrului, care, de fapt, se compune din trei porturi: Cetatea Albă, prevăzut cu cinci cheiuri acostabile numai pentru vasele mici, căci adâncimea pe liman între Bugaz și el este numai de 1,50 m.; portul gării maritime, situat la S-E., prevăzut cu un dig de 250 m., inaccesibil vaselor și portul Bugaz dela gura limanului, la 20 km. de Cetatea Albă, a cărei intrare se face printr'un canal. Interesele economice ale Basarabiei reclamă amenajarea acestor porturi, în vederea dezvoltării traficului lor.

O parte din aceste porturi, precum și stațiunile noastre maritime — care sunt vizitate și de străini — pot fi apoi organizate pentru cabotajul internațional, pentru sporturile nautice și pentru pescuit.

Serviciul maritim ar trebui apoi să organizeze, în timpul sezonului, curse regulate de pasageri, cu vase mici, între porturi și stațiunile maritime. In asemenea condiții se va pune în valoare coasta noastră maritimă.

CASĂ VECHE LA PLUMBUITA — BRUJAN

DUPĂ DISCURSUL D-LUI FORSTER

Cuvântarea de Joi a d-lui Forster conducătorul național-socialiștilor din Danzig, fusese așteptată pretutindeni cu interes și cu neliniște. Se știa că vorbitorul trebuia să expună punctul de vedere al Führerului celiace explica interesul: se bănuia că național-socialiștii din Danzig ar putea proclama alipirea la Reich a orașului, ceia ce trezia neliniștea.

Viața internațională e caracterizată de câțiva ani de alternative de încordare și de destindere. După o alarmă, care s'a dovedit neîndreptățită urmează ca reacțiune — o perioadă de liniște, care la rândul ei se dovedește neîntemeiată. De aceia, sub această succesiune de alarmă exagerată sau de liniște aparentă, care constitue o grea încercare pentru nervii opiniilor publice, observatorul vieții internaționale trebue să caute cu grijă realitățile și să întocmească cu sânge rece bilanțul faptelor positive.

Alarma provocată, în ultimele zile, de așteptarea cuvântării d-lui Forster a fost urmată, după pronunțarea acesteia, de o reacțiune relativ moderată în presa capitalelor occidentale, căci răsunetul ei în cercurile politice n'a găsit încă nici o expresie până astăzi.

In general, discursul d-lui Forster nu este considerat ca un act internațional de o importanță excepțională. Conținutul lui nu depășește ceiace se putea aștepta. Din potrivă el rămâne mai prejos de temerile, care s'ar fi putut realiza. La Paris și la Londra se constată că discursul d-lui Forster nu modifică pozițiile existente și că reafirmarea revendicărilor germane nu contribue la destinderea europeană. Discursul este apreciat ca inceputul unei campanii de intimidare destinată să rămână fără răsunet la Puterile occidentale, care consideră un nou Muenchen ca imposibil. In fine, scopul lui a fost de a permite diplomației germane să-și dea seama de reacțiunile europene și să arunce asupra Poloniei răspunderea și riscurile situației.

Presa Puterilor totalitare susține — cum e natural — legitimitatea revendicărilor danzigheze și proclamă voința de pace atât a Reichului, cât și a Italiei, arătând totuși hotărârea lor de a face față unui război impus.

Din aceste polemici se desprind două realități de căpetenie: pe deoparte atitudinile celor două grupuri de Puteri contrare rămân neschimbate; pe de altă parte este vizibilă preocuparea de a evita răspunderea inițiativei unui conflict eventual.

Condițiile particulare ale Danzigului înlesnesc aceste polemici: Danzigul este un oraș german și pe temeiul structurii sale etnice are dreptul de a dispune liber de soarta lui. Dacă Polonia, spre a apăra drepturi, pe care le consideră vitale, ar interveni în eventualitatea unei alipiri a Danzigului la Reich, ea ar fi considerată ca agresoare și ar purta răspunderea conflictului, care ar putea isbucni.

Un asemenea argument ar fi putut face acum câteva luni o mare impresie și ar fi avut probabil urmări politice positive. Astăzi însă, în viața internațională, faza juridică politică sau etnică a problemelor europene, este de mult depășită. Toate marile acțiuni internaționale din ultima vreme — protectoratul Boemiei, ocuparea Albaniei, problema concesiunilor internaționale în China — au avut un caracter strategic și au fost în funcțiune de forța militară a autorilor lor. Problema Danzigului trebue așezată și ea în același cadru. Sub acest aspect realist, discursul de Joi al dlui Forster, apare ca un episod al încercărilor de forță, care, de un an incoace, caracterizează viața turbure a Europei.

Foarte puțini ofițeri parvin la gradul de „amiral al flotei" în Anglia, în timpul serviciului activ. Această distincție a fost conferită — pentru merite excepționale — lui sir Dudley Pound, din clișeul nostru, unul dintre cei mai remarcabili strategieni ai marinei britanice

Prestigiul rasei albe in scădere?

Situația „puterilor albe" in Extremul Orient

de R. SEIȘANU

Intr'o cuvântare pronunțată la Iohannesburg, d. Pirow, ministrul apărării naționale în guvernul Uniunei britanice sud-africane, a declarat că prestigiul omului alb a scăzut la zero și dacă el nu se va reabilita în Pacific, va cădea la acelaș nivel și în țările din jurul oceanului indian. D. Pirow a ținut să atragă atenția popoarelor din Europa că din cauza rivalităților și a urei oarbe dintre ele, au uitat importanța ce o prezintă solidaritatea lor de rasă, pentru menținerea prestigiului față de celelalte rase din lume.

Menținerea, sau pierderea gradată, până la zero, a prestigiului rasei albe, este în legătură atât cu opera sa civilizatoare și culturală, cât și cu puterea sa de dominație politică, asupra altor rase, aflate într'un stadiu de desvoltare inferior ei. Pătrunderea omului alb din rasa zisă „Europidă", în celelalte continente, n'a însemnat, în totdeauna și un progres în materie de civilizație și cultură. Unii reprezentanți ai rasei albe, abuzând de puterea lor și de slăbiciunea altor rase, au săvârșit acțiuni ce n'au putut contribui la menținerea prestigiului omului „europid", față de cei din marile rase „negroide", „mongloide", „pigmoide", sau „australoide".

Un savant antropolog francez, d. dr. Montandon, în studiul său asupra raselor umane, respinge vechea teorie a antropologilor, sociologilor și geografilor, după care rasele se impart arbitrar în superioare și inferioare, fără să se țină seamă de factorii ce au contribuit și contribue la evoluția raselor, în condițiuni deosebite. De aceea el respinge și vechea teorie, după care civilizația și cultura ar fi eșit dintr'un singur germen pe teritoriul locuit de oamenii albi.

D. dr. Montandon citează populațiunile pigmeene și tasmaniene, din insula Tasmania, de la sudul Australiei, care au prezintat aspecte de civilizație și de cultură străvechi, în ce privește organizarea familială și socială și concepțiile lor religioase. Civilizația și cultura pigmeilor și tasmanienilor n'au avut nicio legătură cu civilizația și cultura popoarelor din rasa albă. Ele au fost produsul altei rase superioare și altor factori. Ce s'a întâmplat însă în epoca modernă? Ultimii reprezentanți ai acestei rase interesante, aflată într'un stadiu de civilizație socială atât de înaintat au dispărut brusc acum câteva decenii. Cum? Printr'un cataclism? Sau, au fost secerați de o groaznică epidemie?

D. dr. Montandon, ne dă următoarele informații:

„Cei 10.000—20.000 de tasmanieni, care trăiau când Cook a descoperit insula lor în 1777, au fost exterminați la începutul secolului al XX-lea de pușcile coloniilor.

Colonii nu sufereau pe indigeni. Se vânа Duminica Tasmanianul, așa cum se vânează în alte părți, iepurele...".

Așa au fost exterminați Tasmasienii — până la ultimul lor specimen — în insula lor depărtată de coloniștii aparținând rasei albe. Asemenea procedee au fost întrebuințate de albi și împotriva altor populațiuni din Africa, considerate inferioare, care n'au putut contribui la menținerea prestigiului rasei europide.

S'a făcut și se face însă în coloniile diferitelor puteri

(Continuare in pag. 2-a)

Atitudinea Statelor-Unite in cazul unui conflict armat

New York, 11 (Rador).—Președintele Roosevelt a declarat azi ziariștilor veniți la vila sa de la Hydepark că în cazul când situația din Extremul Orient sau din Europa ar deveni atât de critică încât să existe posibilitatea unui război, va convoca Congresul în sesiune extraordinară cu scopul de a amenda legea neutralității pe bazele proectului de lege prezentat de guvern în ultima sesiune.

Președintele a indicat că dorește să vadă Statele Unite cu adevărat neutre, adică urmând în materie de neutralitate o politică cât mai aproape posibil de legea internațională.

Șeful statului a arătat apoi că, în actualele împrejurări, nu vede nici un motiv pentru a convoca Congresul.

Această din urmă declarație este menită să pună capăt svonurilor privitoare la o posibilă sesiune extraordinară a Congresului în toamnă. Se știe că vacanța Congresului se termină abia în Ianuarie.

Trăznetul a provocat un mare incendiu la schela petroliferă Moreni

Pagube de peste 15 milioane lei

Ploești, 11 August

Un incendiu de proporții catastrofale s'a declarat astăzi de dimineață la schela petroliferă Moreni.

In timpul ploii torențiale, însoțită de puternice descărcări electrice, cc s'a abătut azi dim. asupra județului nostru, trăsnetul a lovit un rezervor cu țiței al societății de petrol I.R.D.P. din schela Ghirdoveni.

Intreaga cantitate de petrol de aproape 90 de vagoane s'a aprins. A urmat o puternică explozie, produsă de incendierea rezervorului, care s'a auzit pe o rază de câțiva km., producând panică printre locuitorii care dormeau la acea oră.

Flăcările, alimentate de vânt, puneau în pericol celelalte rezervoare și instalații din vecinătate. Sute de muncitori dela toate întreprinderile petrolifere, sub conducerea inginerilor și technicienilor, au dat ajutor

AJUTORUL POMPIERILOR DIN PLOEȘTI

Cu toate aceste sforțări primejdia întinderii focului nefiind cu desăvârșire înlăturată, s'a cerut ajutorul pompierilor din orașul nostru.

După o muncă încordată de 14 ore și jumătate focul a fost stins.

PAGUBELE

Instalațiile au suferit pagube de circa 11 milioane lei, plus cele câteva sute de vagoane de țiței mistuite de flacări.

Instalațiile sunt asigurate la societatea „Adriatica" și „Națională".

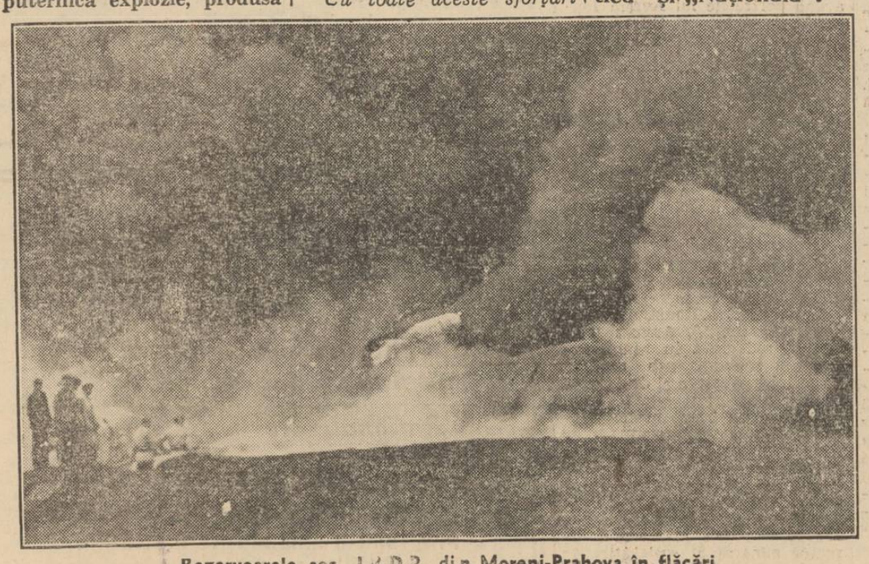

Rezervoarele soc. I.R.D.P. din Moreni-Prahova în flăcări

Un nou comunicat al Marelui Stat Major

Concentrările pentru manevrele din toamnă și pentru instrucție

Marele Stat Major ne trimete

COMUNICATUL Nr. 2

Marele Stat Major a luat hotărîrea ca unitățile ce vor participa la manevrele din această toamnă să-și concentreze rezerviștii în cursul lunilor August și Septembrie.

In acest scop, în afară de personalul dela vatră care a primit și va mai primi ordine individuale de culoare verde, se vor mai prezenta, la unitățile respective, în ziua de 15 August, numai ofițerii, subofițerii și trupa, care au asupra lor ordine de chemare urgentă, de culoare galbenă cu:

— 2 STELE purtând ștampila: A. T .1 sau C. S. 1 sau B. T. 1 sau C. T. 1 sau D. T. 1.

— 3 STELE, purtând ștampila: D. U. 1 sau B. T. 1.

— 4 STELE purtând ștampila: A. U. 1.

Deasemenea sunt concentrați pentru instrucție și urmează a se prezenta la unitățile lor, pe data de 15 August, subofițerii și trupa dela vatră din CONTINGENTUL 1936 care posedă ORDINE DE CHEMARE ROȘII cu 2 stele, ștampila A. U. 1.

Ofițerii, subofițerii și trupa dela vatră care urmează a se prezenta, se vor conforma instrucțiunilor scrise pe contra-pagina ordinului de chemare.

Cei care nu se vor prezenta la unitățile lor în termenul prevăzut în ordinele de chemare, vor fi trimiși în judecată conform Codului Justiției Militare.

ACEST COMUNICAT COMPLETEAZA COMUNICATELE DIFUZATE PANA ASTAZI PRIN RADIO ȘI PRESA.

Catastrofă de cale ferată

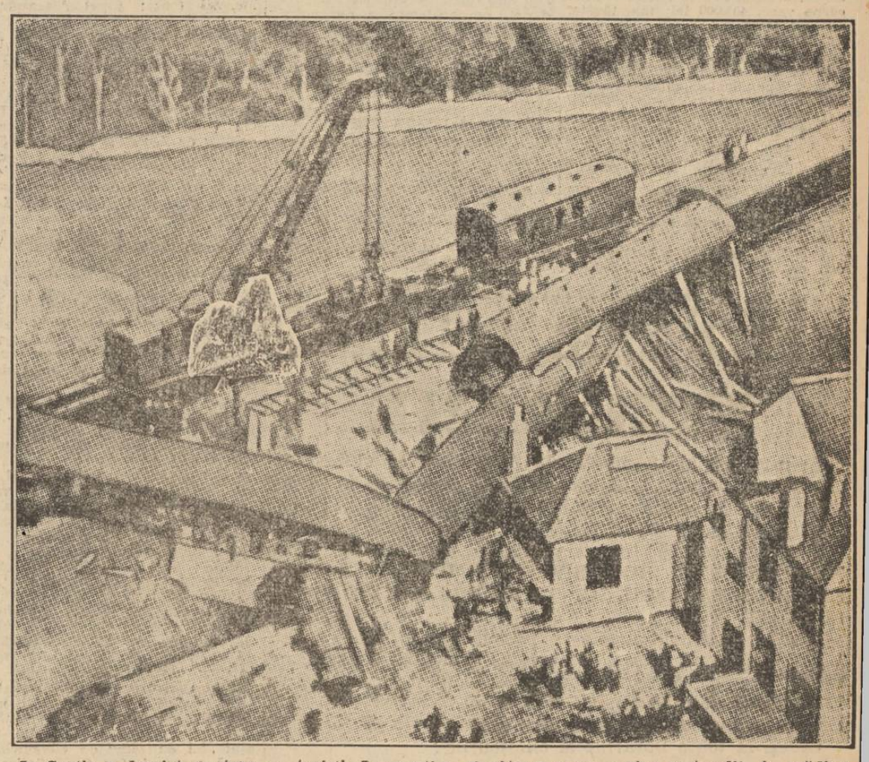

In Scoția a deraiat un tren cu turiști. Locomotiva și câteva vagoane s'au rostogolit în grădina unui spital. Iată o fotografie aeriană care arată întinderea acestei catastrofe